

KATKI

Türkiye Komünistlerinin Fikir Dergisi

- ★ « Resmi TGKP » Rezaleti
- ★ T. K. P., « İ. Bilen » Kliği Demek Değildir.
- ★ KERİM SADI için...

«SOĞUK SAVAŞ»IN «RESMİ TGKP» REZALETİ VE TÜRKİYE KOMÜNİSTLERİ

Bilindiği gibi Ecevit Hükümeti'nin «güven oylaması»na hazırlandığı geçen Haziran ayı başında ülkemize, Fransız Komünist Partisi üyelerinden müteşekkil bir heyet geldi.

Adamları kimler çağırdı, onu bilmiyoruz; ama bu davetin, CHP'nin gizli anlaşmalarla angaje olduğu «ilerlemeci» çevrelerce yapıldığı âşikar...

Adamlar gelip burada muhtelif «devlet adamları»mızla ve de resmi yetkililerle, hatta Milli Savunma Bakanı ile görüşüp, Türkiye Gizli Komünist Partisi adındaki bir teşkilata icazet -legalite- verilmesi için ricada bulundular. Yani, ömürlerince «fındık fareliği (ispiyonluk)» ve «çok taraflı ajanlık»tan öte hiçbir mücadele yapmamış, dolayısıyla kimlikleri halkımızdan gizli, ve fakat CHP, MİT, CIA ve «İ. Bilen kliği»nce mâlûm olan birtakım karanlık kişiler (TGKP'liler) sık sık kullandıkları« NATO'ya hayır!» sloganına rağmen «NATO'ya hayır!» diyemiyen emperyalist bir NATO ülkesinin komünist partisini de Türkiye'nin iç işlerine karıştırmayı başardılar.

Halbuki tam o sıralarda FKP yetkilileri de Sovyetler Birliği'nin yarı resmi sözcülerine karşı, «komünist partilerin iç işlerinde ve ülkelerindeki pratikte, diğer komünist partilerden bağımsız olmaları gerektiği» tezini, büyük bir hırçınlıkla savunuyorlardı.

Adamcağızlar çelişkiye düşürüldüklerinin farkında bile değillerdi; onlar İspanya Komünist Partisi'nin legalite kazanmasında yaptıkları yardım gibi birşey yapıyoruz sanıyorlardı; herhalde...

Aslında adamların Türkiye'de alet edildikleri -komik- misyon şuydu: Onlar -bilmeyerek- Batı Avrupa'nın ajan yuvalarıyla kurmuş bulunduğu pis (Pragmatik) ilişkilerden dolayı CIA'ya angaje olmuş bulunan İ. Bilen kliği'nin himmeti, ve CIA'nın «soğuk savaş» uzmanlarının gayreti ile büyük bir keşif (!) yapmışlar, ve 45 yıldır kongre yapmamış olan TKP'nin «Merkez Komite»sini -yeraltında- buluvermişlerdi (!)

Ama yine de —herhalde— onların niyetleri, Türkiye komünistlerinin iç işlerine burunlarını sokmak değildi...

FKP üyelerinden müteşekkil üç kişilik heyet, Türkiye'den ayrılmadan önce bir basın toplantısı yaptılar; ve Türkiye'deki temasları sırasında, TGKP'nin merkez komitesi ile de gizlice (!) görüştüklerini açıkladılar; ama görüştükleri adamların isimlerini söylemekten kaçındılar. Eee!. Ne de olsa bu, halkımızdan gizli adamların, halkımıza karşı güvenlikleri sözkonusu idi... Ayrıca Ürün Dergisi'nin yazdığına göre, sözkonusu heyet CHP'li İst. Belediye Başkanı Ahmet İsvan'la da görüşmüştü; ve İsvan

onlara, CHP'nin bir komünist partisi kurduğunu kararlı olduğunu bildirmişti.

Demek ki CHP de işin içindeydi; ve İ. Bilen kliği, CIA ve CHP içindeki azıllı kariyerist maceracılar, hep beraber yeraltında bir TGKP teşkil etmişler ve buna legalite sağlamaya çalışıyorlardı. Bu durumda FKP heyeti nasıl şaşırmasındı...

Bu duruma, dergimizde defalarca açıklanan ve karşı çıkılan şu süreçten geçilerek gelinmişti:

Türkiye komünistlerinin sosyalist ülkelerle kurmak istedikleri «direkt» ilişki, CIA uzmanlarının telkinleri ile, —kökü bu vatanda bulunan ve hiçbir yabancı ülke kompleksi taşımayan— vatandaşlarımıza şüphe ile bakar duruma getirilen MİT tarafından engelleniyordu.

Diğer taraftan CIA, Batı Avrupa'daki Jöntürk kalıntısı maceraperest züppeler, siyonist uşağı Selanik dönmeleri vasıtasıyla tesis ettiği «sol» mihraklardan, Batı Avrupa'daki bilinçsiz Türk işçi ve öğrencilerini kullanarak, hem Türkiye'nin bağına ve hem de sosyalist Doğu Avrupa'ya gizli (tabii ki yalnızca Türkiye vatandaşlarından gizli) ilişki kanalları —yeraltı kanalları— açmıştı.

Bu şekilde CIA, Batı Avrupa'da kurduğu yuvalar vasıtasıyla, hem Türkiye'nin nabzını elinde tutuyor ve hem de istihbarat alış verişi yolu ile sosyalist dünyayı, Türkiye'nin geleceği hakkında bazı tezlere (böl-yönet) angaje etmeye çalışıyordu.

Avantaj CIA'da idi... Hem Türkiye ile ve hem de sosyalist dünya ile —Türkiye vatandaşları vasıtasıyla— ilişkileri olan CIA, Türkiye'nin geleceğinin tahmini ve yönlendirilmesi açısından istihbarat üstünlüğüne sahip bulunuyordu.

Şimdilerde anlaşılıyor ki CIA, Türkiye solundaki bu yönlendirici pozisyonunu, TC Devleti'nin icazeti ile sürdürmek aşamasına çıkarmak istiyor.

Anlaşılıyor ki CIA, Batı-Doğu Avrupa yeraltı kanallarından sürdürdüğü temaslar sonucu olarak İ. Bilen kliği ile, Türkiye'de «komünistçilik» oynayacak bazı tampon adamlar (iki taraflı ajanlar) üzerinde anlaşmaya varmıştır. Diğer taraftan CIA bu adamları CHP'ye de empoze ederek —ki bunlar muhakkak CHP'lilerin ahbab çavuşlarındandır— bunların Türkiye'de legal «gizli komünistçilik» oynamaları için CHP'den destek sağlamıştır...

Yani, CIA ile İ. Bilen kliğinin, üzerlerinde mutabakata vardıkları «tampon adamlar», kendini Atatürk zanneden bir Bülent Ecevit'in (*) başkanını bulunduğu oportünistler yuvası CHP'den icazet alarak Türkiye'de legal şemsiyeli —resmi— bir «soğuk harb» yuvası kuracaklar...

Türkiye «Dingo'nun ahırını» değildir beyler!..

«İşini bilir» Selanik dönmelerinden Zekeriya Sertel'lerin, Apdi İpekçi'lerin, İsmail Cem İpekçi'lerin, Ahmet İsvan'ların, Mülkiye cuntasından Prof. Sadun Aren'lerin, bir aylık müstafi Ecevit Hükümeti'nin dışişleri bakanı Ökçün'ün arkadaşı —DPT uzmanı— Tevfik Çavdar'ların, Kitle Dergisi ve TSİP partisi kafadarlarından Dr. Ziya Oykut ve Oya Baydar'ların, Batı-Doğu Avrupa yeraltı kanallarında «tampon adam» olarak yetiştirilmeye çalışılmış ve şimdi de DİSK'in içine yerleştirilmiş Aydın Meriç'lerin, Mehmet Ertürk'lerin, Argun Müceldili'lerin, ne idüğü belirsiz ABD muhibbi Ural Ateşer ve ahbab çavuşlarının, üç beş sendika başkanı «çarıklı»yı ve de kendini mühim bir «gizli komünist» zanneden ruh hastalarını tavlayarak tezgâhlamaya çalıştıkları CIA patentli, İ. Bilen angajmanlı ve CHP icazetli «resmi TGKP» provokasyonu, uğursuz misyonunu başaramayacaktır.

Bu provokasyonun neticesinde olsa olsa kabak, Türkiye küçük burjuvalarının görüp görecekleri en geniş siyasi cephesi olan CHP'nin başına patlayacaktır...

Kendimize hisse çıkarmak için tarihe baktığımızda, İtalya'ya faşizmi, sol palavracı sendikalistlerin Almanya'ya nazizmi, oportünist sosyal demokratların getirdiğini görürüz.

(*) Bizdeki bütün küçük burjuva liderlerde daima — tezahürü gerek hayranlık ve gerekse kızgınlık şeklinde olsun — bir «Atatürk Kompleksi» olmuştur... Sen hem «vaadler listesi» şeklindeki «suyuna tirit» bir programla, çok çeşitli küçük burjuva tabakaların her birine «nabza şerbet» veya «mavi boncuk» dağıtarak bir geniş — küçük burjuva — cephe partisi (CHP) oluştur, hem de, iktidarı almak sözkonusu olduğunda, hemen hemen aynı tabana dayanan diğer partileri faşist maşist diye nitelendirerek, doktriner «dar sosyalist» veya komünist bir parti pozlarına bürün...

İşte Bülent Ecevit'in — bilinçsizliğinden gelme — çelişkisi buradadır.

Ecevit'in kafa yapısı, sâkin — normal — zamanlarında, Türkiye insanlarını «insan hakları evrensel bildirisi» ile birleştirebileceği, dolayısıyla hâla — kendisinin de tek lideri olduğu — sınıfsız minıfsız bir toplum yaratabileceği inancını taşımaktadır.

Ama kafası kızan — öfkelenen — Ecevit, partisini «çelik çekirdekli» bir komünist partisi zannetmektedir.

Yani Bülent Ecevit'in küçük burjuva aydınların kulağına çok hoş gelen güzel bir gazete makalesi üslubuyla ortaya attığı fikirler, özünde — gerçekte — ancak birer «galat-ı rüyet»ten başka birşey değildir.

Türkiye'de bugün o çapta bir faşizmin ve nazizmin yerleşmesi için yeterli ekonomik temel yoktur; ama, ülkeyi kargaşaya ve hatta iç savaşa götürebilecek bir faşizan ajitasyondan sözedilebilir.

Oportünist CHP'nin, açıkça «faşist» olarak nitelendirdiği bir partiyi —yalnız Hindenburg'lara şikâyet etmekle yetinip— realitede iktidar ortağı yapmaktan başka bir «seçenek» bulamayan kısır politikası ile DİSK'in açıktan anarko-sendikalist'lerin mitos'u «genel grev»e sarılıp, gizliden gizliye de bir «yeraltı efsanesi»ne umut bağlayarak, yeraltındaki «kara-gömlekliler»in iyice teşkilatlanmalarına bahane yaratan tutumu, Türkiye'deki faşizan tahrikin boyutlarını açıkça ortaya koymaktadır.

Türkiye'de bugün tezgâhlanan bu çok yönlü ve büyük provokasyon, İ. Bilen kliğinin «soğuk harb» yöntemlerinde somutlaştırılmak —dondurulmak— istenen «komünizm» adına tertiplenmektedir...

Son tahlilde emperyalizmin bu «tertiple»ten beklediği, Türkiye halkına —gerçekte hâlâ ne olduğunu bilmediği— komünizmi lânetletmek ve dolayısıyla Türkiye'yi, Avrupa'da komünist partisinin bulunmadığı tek ülke haline sokarak —demokratik açılımını önleyip— demokratik ülkelerden soyutlamaktır...

Katkı Dergisi olarak biz bu oyuna göz yummayacağız.

Bunun için de, şu an herşeyden önce Türkiye'de legal komünist partisinin kurulacağına olan inancımızı muhafaza ederek, komünistliğin provokatörlük, ajanlık olmadığını göstermek ve ispat etmekle yükümlüüz.

Onun için, yayın hayatımızın 8. yılına girdiğimiz bu Eylül ayında dergimizin objektif ve kanuni şartlar çerçevesinde niteliğini ifade eden «bant»ını, «Türkiye Komünistlerinin Fikir Dergisi» olarak değiştirdik.

Ve şimdi, 7 yıllık bir süreç içinde yayınlanmış olan dergimizin bütün fikirlerine sahip çıkarak iddia ve ilân ediyoruz ki: Türkiye'de komünizmi —legal yayın alanında— yalnız Katkı Dergisi liyâkatla temsil etmiştir ve etmektedir.

KATKI

**DEĞİL TKP,
TKP'İN «SOĞUK SAVAŞA KARŞI CAYDIRICI SAVAŞ» KADROSU BİLE
«İ. BİLEN» KLİĞİ DEMEK DEĞİLDİR**

Mayıs 1977 tarihli 31. sayımız çıktıktan sonra duyduğumuz söylen-tiler okuyup işittiğimiz illegal yayınlar —itiraf edelim— bizi öylesine şaşkırttı ki, bunların doğruluk derecesini araştırmak, sorumlularını teşhis edebilmek için yayınımıza bir süre ara vermek zorunda kaldık.

31. sayıyı hazırlarken Ürün Dergisi'nin 34. sayısında bize yönelttiği çirkin saldırıyı yalnız legal ultra-sağ basının bize saldırmasından cesaret alarak yaptığı kanaatindeydik. Onun içindir ki Ürün'e verdiğimiz cevabın sonlarında «... dünyaca tanınacak ve Avrupa Komünist Partileri Danışma Toplantılarına çağrılacak bir —ve yalnız bir— legal komünist partisi kuruluncaya kadar da «soğuk savaşa karşı caydırıcı savaş» kadrosuna (İ. Bilen kadrosuna) karşı tavır alınmamalıdır.» (Sayı 31. s. 11) diyorduk.

Halbuki sonradan gördüğümüz ve —ses bantlarından— duyduğumuz —daha sonra tekzibini de duymadığımız— illegal yayınlardan anladığımız göre Katkı'ya karşı girişilen, aslında Katkı'nın legal parti kurma —somut— teşebbüslerine karşı girişilen kollektif saldırıda İ. Bilen gurubunun da dahli varmış.

İ. Bilen grubunun gazetesinin (Atılım) yazarları, Katkı'nın, soyut olarak herkesin onayladığı bir konuya pratik içinde yönelişini, yâni legal parti kuruluşuna somut yaklaşımlarda bulunmasını «provokasyon» olarak nitelemek aceleciliğini ve «mustar»lığını gösterdikten sonra, sanki önlerindeki kemiği kapmak isteyen varmış gibi, bize, o kemiğin onlara verilmesine sebep olan «büyük burjuvazi, MİT ve CIA'nın» «maşası» olduğumuz zannı ve evhamı ile saldırmaktadırlar.

İ. Bilen grubunun sorumsuz —patolojik— yaratıkları, ayrıca «Katkı»-yı «faşist Bayrak Gazetesi» ile «danışıklı döğüş» içinde ve Maocularla da aynı kefede görmektedirler...

Şimdi önce bu evhamlı —tedirgin— yaratıkların saldırganlıklarına sebep olan hayali ve uydurmasyon «veri»leri ortaya koyalım:

Faşist taslaklarının («Bayrak» gurubunun) Katkı'ya saldırıları 1977 Mart'ından çok daha öncelerine 1976'nın sonlarına dayanır.

Mao'culardan Halkın Sesi dergisi de o sıralarda —Üruncülerin saldırılarından çok önce— bizi «revizyonist» olarak tanımlamış ve legal komünist parti kurma girişimlerimizi de «Sovyetlerin Türkiye'ye yaptığı ekonomik desteğe karşılık Türkiye'den istediği taviz» olarak nitelemiştir.

Demek ki faşist taslakları ile «danışıklı döğüşümüz (!)» çok daha eski tarihlere dayanıyormuş ve Mao'cular da Katkı «provokasyonunun propagandasını» (!) yapmış...

Bu «sataşma»ların bir ciddiyeti olmadığı için biz bunlara —o zaman— cevap verme gereğini duymadık.

Ama ne zaman ki Ürün Dergisi TGKP (Türkiye Gizli Komünist Partisi) sözcülüğü misyonunu üstlendi ve buna paralel olarak —müli milyonluk bir tezgâh olan— Ürün'ün adını anmayan faşist taslakları da, bize olan hücumlarında TGKP yaftasını kullanmaya başladılar, işte o zaman «nefis müdafaa»ya mecbur kaldık ve yapılan hücumları karşılamaya başladık. Çünkü TGKP yaftası Türk Ceza Kanunu'na göre en büyük —ve klâsik— suç unsurunu oluşturuyordu. Bu sırada yalnız sağ basının ihbarlarını red etmekle kalamazdık. TGKP sözcülüğünü açıkça üstlenen Ürün'e de karşı gelmezsek muhtemel bir «toparlanma (tevkifat)» da işgüzar savcılar ne yapar eder bizim onlarla gizli bir organik bağlantımızı ispat (!) ediverirlerdi. Ve de sonunda Ürün'ün esas sorumluları Batı Avrupa'ya veya Amerika'ya gizlice(!) göçerler ama bizim namuslu şahsiyetlerimiz soluğu «içerde» alırdı.

Yani Katkı hiçbir zaman muhtevadan yoksun olan ve gerekli (legaliteyi korumak için) zorunlu olmayan polemiklere —dalaşmalara— ihtiyaç duymamıştır; ki istemiyerek dahi olsa bir «danışıklı döğüş» durumuna düşürülebilir...

İ. Bilen grubunun bir radyo yayınında, Ankara'da çıkan Konsey Dergisinde yazan Ferda Aykan arkadaşın ismi ile beraber sıralanan ve «Katkıcılar» olarak nitelenen isimlerden hiçbirini —uzaktan, yakından— tanımıyoruz. İ. Bilen grubunun «radyocu»larının, —kafadan isim atacak kadar dengelerini kaybetmedilerse— ne kadar karanlık çevrelere bulaştıkları ayan beyan ortadadır.

Ayrıca «radyocu»ların bir başka yayında «kuyruğuna basılmış bilmem ne yavrusu» gibi yırtınmaları da, içinde buldukları bunalımın —psikozun— en anlamlı belirtisi: Biz legal Komünist Partisi kurmak üzere İçişleri Bakanlığı'na dilekçe vermişiz... Çığırkanlarını «TKP'nin legale çıkması için 141-142 kalkmalıdır.» diye bağırılan bu baylar demek ki legal komünist partisinin kurulmasının 141-142'nin kalkmasına pek bağlı olmadığını biliyorlar. O halde «141-142 kalkmalıdır» şartını gerek olarak öne sürmek samimiyetsizliği belgelemiyor mu?

Kendilerine bir hayrı yok ama yine de belirtelim ki legal komünist

partinin kurulması bazı yasal değişiklikleri gerektirir. (*) Onun için biz de henüz böyle bir dilekçe vermedik. Sonra geçen sayılarımızda da açıkça ilân etmiştik ki uluslararası platformda kararlaştırdığımız, «legaliteyi yoklama adımları»nı gerçekleştirmeden ve «program tartışması»nı sağladandan, oldu-bitti şeklindeki bir parti kuruluşuna alet olmayız. Demek ki, İ. Bilen klîğinin bize saldırısı mesnetsizdir. Onların esas niyeti, bizi de «soğuk savaş»ın içine çekmek, yâni —yüksek sesle söylediklerinin aksine— Türkiye’de legal partinin kurulmasını imkânsız hale getirmektir.

Sen hem TKP legal olmalıdır de, hem de legalite için uğraşanlara, hiçbir hataları olmadığı halde birtakım yalan ve yanlış ithamlarla saldır. Sonra da bu çelişkilerin açmazından kurtulabilmek için CIA’nın metodlarından —«gizli faaliyet» propagandasından— medet um... «Yaptığınızı —veya yapmadığınızı— gizli faaliyetleri kamuoyuna ilân edin» diye bir kural Leninizm’de değil, ancak bilumum polis teşkilâtları ile CIA’nın lûgatında yazar.

(*) Türk Ceza Kanunu’nun 141 - 142’nci maddeleri, uygulama geleneği ve içtihatlarına (yani yorumlara) bağlı olarak gizli komünist teşkilâtı ve komünizm propagandasını yasaklamıştır.

Legal Komünist Partisi’nin kurulmasını yasaklayan ise Siyasal Partiler Kanunu’dur.

Demek ki Komünist Partisi’nin kurulması için gerek şart «Partiler Kanunu’nun değişmesi yâni bu kanundaki «komünist partisi isimli parti kurulamaz» hükmünün kaldırılmasıdır. Bu şart aynı zamanda yeterlidir de... Çünkü kanunların birbirleri ile çelişmemesi gerektiği ilkesinden hareketle, — 141 - 142 kaldırılmasa, değiştirilmese bile — Yargıtay bu maddelerin yorumunu, içtihatları değiştirecektir.

Bu da demektir ki Partiler Kanunu değiştirilerek legal Komünist Partisi kurulduğu zaman, 141 - 142 nci maddeler Meclis tarafından kaldırılmasa, değiştirilmese dahi, Parti’nin tutumu, tavrı, Yargıtay’a çıkarttıracağı yeni içtihatlarla bu maddeleri ehlileştirmeye, hatta lüzumsuzlaştırmaya yetecektir.

«Gizli faaliyet» hiçbir zaman ve hiçbir ülkede legalite — kanun himayesi — kazanmamıştır ve kazanamaz. Hiçbir devlet kendi dışında, hiçbir örgüte «gizli faaliyet» hakkı tanımamıştır ve tanıyamaz.

«Gizli faaliyet», güçlü örgütlerin dayattığı ve dayatacağı bir «fiili durum»dur.

Komünistlik adına «gizli faaliyet» yürütüldüğü yolunda propaganda yapmak ise, emperyalizme «soğuk savaş» malzemesi vermekten başka bir anlama gelemez...

TGKP (Türkiye Gizli Komünist Partisi) büyüyor, ilerliyor fiilân diye yaygara koparanlar (İ. Bilen klîği ve ilerlemeciler) bir de 141’in kalkmasını yâni «gizli faaliyet»in yasallaşmasını yâni «resmî TGKP» kurulmasını istiyorlar. Fransa Komünist Partisi heyetine verdikleri cevapta bizim kurnaz devlet adamlarımız da diyor ki: 141. madde zaten içtihatlarla (yoruma) ve uygulamaya bağlı olarak komünist teşkilâatlanmayı yasaklıyor. Halbuki biz şimdi böyle bir uygulamaya başvurmuyoruz; onlar (yani naylon komünistler) da gelişip güçlendiklerinden bahsettiklerine göre bu maddeleri kaldırmamıza ne lüzum var? Hodri meydan! diyorlar. Ve elbirliği ile «soğuk savaş»ı yükseltiyorlar. Ve de bu durumdan en çok CIA yararlanıyor.

İ. Bilen, buradaki süper dejenere —ve CIA ajanı— yandaşlarını bir arada tutabilmek için yaptığı atraksiyonlardan, «Türkiye'ye geliyorum, doluşuyorum, kadroları (!) teftiş ediyorum» filân gibi havalar yaymaktan menedilmelidir. Çünkü, sonra ona derler ki, madem ki Türkiye'ye bu kadar rahat gelip gidiyorsun, bir seferinde Ankara'ya da uğrayıver de İçişleri Bakanlığı'na şu dilekçeyi sen veriver... Hatta Ankara'ya kadar uzanmışken Genelkurmayı da ziyaret edip bir «konferans» da orada veriver... Niye olmasın?.. «Psikolojik Harb» metodlarıyla köylülüğün ve küçük burjuvalılığın ağır bastığı bir ülkede faşizmi geliştirmek için böyle iddialardan daha tesirli ne olabilir?

Türkiye'nin bugünkü şartlarında, ülkemiz dünyanın detant döneminde bile emperyalizmin soğuk savaş saldırılarına maruz kaldığı için, biz daima, legal kadro ile paralel çalışacak bir «soğuk savaşa karşı caydırıcı savaş» kadrosunun gereğine inandık ve bunu savunduk. Ama yeraltı savaşımının güçlüğü, hele az gelişmiş bir ülkenin az gelişmiş —ilerici-liğe hevesli— aydınları ile emperyalizmin —yeraltı uzmanı— kaşalot ajanlarını gözönüne alarak «soğuk savaşa karşı caydırıcı savaş» yürüten kadroda zaman zaman tasfiyeler yapılmasının da gayet doğal olacağını belirttik ve dedik ki:

«... Türkiye'nin bu (soğuk harb alanı) durumu devam ettikçe bu kadro —**şahıslardan sarfınazar**— var olmaya ve dünyaya seslenmeye devam edecektir.» (Sayı: 28, s. 6)

«Bu kadro yeraltında emperyalizmin —ajan— örgütleriyle karşılaştığında, evrensel sosyalizm akımından yardım görür ve —şahıs hatalarından, **şahıs kayıplarından** sarfınazar bir bütün olarak— onlara yem olmaz.»

«Ama evrensel çapta ve yeraltında anti-komünizm mücadelesi vermek üzere ortaya saliverilmiş olan bizim kurnaz «çarıklı»lar, farkında bile olmadan —CIA tarafından— Türkiye'yi bölme tezgâhı hâline getiriverir.» (sayı 28, s. 7)

Daha sonra da dedik ki:

«Türkiye komünistleri, Türkiye üzerinde hâlâ sürdürülmekte olan «soğuk savaş»a —prensip olarak kesinlikle— karşıdırlar.

Türkiye komünistleri, legal parti kurulduğu taktirde —mecbur kalındığı için teşkil edilmiş bulunulan— «soğuk savaşa karşı caydırıcı savaş» kadrosunu (yani İ. Bilen kadrosunu) ilga etmeye hazırdırlar.

Böyle bir durumda hiçbir «kadro» veya «şahıs» sübjektivizmi, menfi rol oynayamaz. Çünkü genel kural gereğince, bir sosyalist kadro, soğuk savaş pratiği içinde dahi olsa, yığınlar önünde «savunmacı» duru-

munu korumak ve «saldırgan» durumuna düşmemek zorundadır. Aksi halde, yığınlardan soyutlanır ve likide olur. Yani meselâ, «soğuk savaşa karşı caydırıcı savaş» kadrosu, pratikte kullandığı soğuk savaş yöntemlerine şartlanarak, Türkiye komünistlerini, her hâlükârda böyle bir uygulamaya angaje edebileceği saplantısına kapılamaz.» (sayı: 30, s. 7)

Bundan sonra biz «Türkiye komünistlerinin prensip olarak soğuk savaşa karşı olduğu» doğrusunun —gayet doğal olarak— «soğuk savaşa karşı caydırıcı savaş» kadrosu tarafından da tastik edileceğini beklerken İ. Bilen kadrosundan bize hücumlar yöneltildiğini duyduk.

İlk yorumumuz «belki de bir bildikleri vardır» şeklinde oldu. Daha sonra saldırının çirkin, yakışsız ve düşmanca muhtevasını öğrenince ve de 1 Mayıs'tan 5 Haziran seçim sonrası olaylarına kadar uzanan provokasyonlar zincirini de izleyince, meselenin içinde derin (!) işler olduğunu anladık. İ. Bilen kadrosu bütün uyarılarımıza rağmen, bilhassa Batı Avrupa yuvalarıyla kurduğu yakın ilişkiden dolayı paçasını CIA'ya iyice kaptırmış ve Türkiye'de bir dizi provokasyonun baş müsebbiplerinden olmuştur:

Meselâ DİSK'in içindeki Batı Avrupa polisinin yetiştirmesi «Toplumsal İlerleme»ci ajan güruhu tarafından —bütün uyarılara rağmen— ter-tiplenen 1 Mayıs Şenliği (!) nin sorumluları kimlerdir? Bu «Kanlı Pazar»da «Papaz Gapon» kimdir? Bir yahudi doktorun oğlu olan, Robert Kollej'deki tanışıklığına binaen, Ecevit'in hassas ruhuna (!) sokularak İstanbul Belediye Başkanlığına tepeden inen ve de hem Rahşan Ecevit ile sıkı fıkı dostluk sürdürüp hem de İKD'nin «ileri gelen konferansçı»lığını yapan «Toplumsal İlerleme»ci becerikli bir zevceye mâlik olan Ahmet İsvan mı? Yoksa 1961'den beri hem Türkiye'de sendikacılık alanında hem de TİP-MİP gibi naylon sol partililik alanında verilen görevleri umulmadık başarıyla yürüttüğü halde, son zamanlarda CHP'li maceracı küçük burjuvaların dolduruşuna gelerek «komünistçilik rolü»ne sürüklenen, ümmi ve cahil aktör Kemal Türkler mi?

Ayrıca Türkiye küçük burjuvalarının iyi niyetli büyük hayalcisi Bülent Ecevit, etrafında kurulan «yeraltı» tuzaklarından bihaber olarak, tek başına iktidar heveslerine kapıldığı zaman «güven oyu» arefesinde Fransa'dan bir tutam komünist çağırıp, onlara birtakım gizli (!) temaslar yaptırarak, bu gizli (!) temasların «MİT Raporları» halinde Ecevit hükümetinin aleyhine kullanılmasını sağlayan sorumlular kimlerdir?

«Papaz Gapon»ların suçunu «katil iktidar»ın gücünde, taktik olarak desteklenen bir ilerici iktidar alternatifinin provoke edilmesini de «feleğin çarkı»nda görenler, Leninist bir partinin üyesi veya organı olamazlar.

Tam tersi böyle bir tavır —ahmaklıktan öte— basbayağı bir hainlik anlamına; yâni Türkiye’de faşizan tırmanışın, dolaylı yoldan gittikçe cesaretlendirildiği, güçlendirildiği anlamına gelir.

*
**

12 Mart 1971 dönemine kadar Mihri Belli’ye angaje olmuş olan Zeki Baştımar grubu Batı Avrupa’daki —Batı Avrupa polisi gözetiminde bulunan— yuvaları ile beraber 12 Mart provokasyonu ile nasıl göçüp gittilerse çok yakında İ. Bilen grubu da sarmaş dolaş hale geldiği Üruncülerle —veya Toplumsal İlerlemeciler’le— beraber yıkılıp gideceklerdir.

Zeki Baştımar 12 Mart’a gelirken o kadar sevinçliymiş ki bazı komünist partilerin yetkililerine «yakında Türkiye’ye gideceğiz, devrim yakındır» filan gibi lâflar edip ucuz zaferler düşleyen bir «merasim generali» misali komik oluyormuş. Zeki Baştımar Türkiye yerine, sonradan «tahtalıköy»e gitmiş.

Bugün «toplumsal ilerlemeci»lerin söylediklerine bakılırsa İ. Bilen, devrimi dahi beklemeden Türkiye’ye gelip kıtalarını (!) teftiş ediyormuş... İ. Bilen’in ruhu «tahtalıköy»den mi gelir, yoksa İ. Bilen yakında «tahtalıköy»e mi gider, o bizi ilgilendirmez. Ama bildiğimiz birşey varsa önümüzdeki yakın bir dönemde İ. Bilen’in esâmesi ortadan kalkmalıdır ve kalkacaktır.

Biz burada Üruncülerin suyunun iyice ısındığını biliyoruz. Yakında bu su kaynayacak ve bütün haşarat buharlaşıp gidecektir.

Ne var ki İ. Bilen grubunun da «suyunun ısındığı» bizim hakkımızda öne sürdüğü yalan yanlış ifadelerden açıkça belli olmaktadır. Çünkü bazı sosyalist ülkelerin komünist partilerinin elinde, bizim hakkımızda oldukça detaylı bilgiler vardır. İ. Bilen kadrosunun miadının dolduğunu anlamış olacaklar ki, bize karşı saldırı malzemesi olabilecek doğru bilgileri onlara vermemişler.

Ufak bir açıklama yapmak gerekirse, İ. Bilen kadrosu bizi deşifre etmek ihtirasıyla buradan ve Batı Avrupa’dan bir takım fındık farelerinin taşıdığı malzemeyi kullanmak zorunda kalacağına, doğru isimleri, söz konusu komünist partilerden alabilirlerdi.

Sonra aynı kaynaklardan öğrenebilirlerdi ki Katkı’ya hayat veren kişilerin illegal dönemdeki (1971-1974) yeraltı ismi «Özatlım Grubu» idi... Demek ki kendilerinin gazetelerine «Atılım» ismi buradan intikal ettirilmiş-tir. (*)

(*) Ne garip tecellidir ki İ. Bilen grubu da «Atılım» ismini DiSK içinde komünistcilik oynamaya çıkmış «toplumsal ilerlemeciler» güruhu vasıtasıyla Koç Holding’in bir ticaret şirketine intikal ettirdi.

Ve de yine öğrenelirlerdi ki Özatılımcılar iki taraflı çalışmayı reddettikleri için Batı Avrupa'da devrimci faaliyet göstermemişler ve Batı Avrupa'da en büyük yuvayı kurabilecek durumda iken —dolayısıyla bugün Türkiye'deki Toplumsal İlerleme tezgâhının başına geçebilecek iken— Batı Avrupa polisi ve CIA ile işbirliğine yanaşmadıkları için önce silahlı tehditle sonra da hapisle tazyik edilmişlerdir.

Batı Avrupa'da yabancıların (değil yabancıların o ülke vatandaşlarının bile) polisten (türlü-çeşitli yeraltı istihbarat örgütlerinden) gizli siyasi faaliyet göstermeleri, üstelik bunu da sosyalist ülkelerle bağlantılı olarak sürdürmeleri tam anlamı ile imkânsızlığı aşmak veya mucize yaratmak demektir. Böyle bir durumun da çok kısa bir zaman aralığı için ve büyük rizikolar pahasına yaratılabileceği aşikârdır. Ama İ. Bilen kliğinin maceracıları bu gerçekleri, bilenlere sorsalar bile öğrenemezler. Çünkü onların da kafa çapı (ve idealizmi) tıpkı, buradan çok fazla devrimci (!) oldukları iddiasıyla Batı Avrupa'ya kaçan züppeler gibi, Batı Avrupa'nın «Altın kafes özgürlüğü»nü aşacak seviyede değildir. Nitekim onlardan da zaman zaman pılyı pırtıyı toplayıp Hür Dünya (!) ya göçenler çıkmaktadır...

Özatılımcılar Batı Avrupa'da enterne edilince Zeki Baştımar'ın ilişkileri ile daha önce tesis edilmiş olan yuvaların tecrübeli elemanlarının yönetiminde yeni yeni maceraperest grupları teşkil edilmiş ve bunlar, «yenileşme» olarak ortaya çıkan İ. Bilen gurubu ile temas aramışlar ve uğursuz misyonlarını yürütebilmek için birtakım pis —pragmatik— ilişkiler de kurmuşlardır. İşte Ürün Dergisi ve bütün bugünkü Toplumsal İlerleme tezgâhı da bu pis ilişkilerden doğmuş ve Türkiye'nin —DİSK ve CHP yönetimlerinin— içine kadar uzanmıştır. (*)

(*) Aynı şekilde gene öğrenelirlerdi ki biz Türkiye'de de— bir ucunda MİT'çilerin bulunacağı — iki taraflı çalışmayı reddettik. Hatta böyle bir gizli (!) devrimcilik (!) için MİT'çilerden de dolaylı teşvikler geldi: Çünkü biz Türkiye'de herşeyden önce bir fikrin legalitesi için çalışıyorduk. Ve de «ispiyonaj» denilen şeyin hiçbir zaman ve hiçbir yerde legaliteye kavuşamayacağını biliyorduk. Teorik fikirlerimiz ve taktik doktrinimiz gayet açık ve netti. Ve de dünyaya deklare edilmişti. Böyle bir açık doktrinin ışığında uzun zaman araştırmalarında dış temas yapmadan doğru yolda yürüyebilirdik. Ayrıca herkesçe biliniyordu ki Komüntern ve Kominform ilga edileliberi —«Toplumsal İlerleme» filan gibi soyut sloganlarla — adam toparlayıp sıkı dış temas arayanlar «ispiyonaj» teşkilâtları idi. Çünkü, bugünkü Detant döneminde komünistler, yersel pratiklerde bağımsızdılar ve taktik doktrinleri ile uzun müddet dış temas aramadan doğru yolda yürüyebiliyorlardı. Yedi yıl boyunca gayet somut olarak işlediğimiz bizim doktrinimize de hiçbir yerden eleştiri gelmemişti.

Avrupa ülkelerinin komünistleri gibi Türkiye komünistleri de çocuk yerine konulamazdı; ve onlara beynelmilel rotaya göre yersel pratiklerde yön tayin edebilmeleri için arada sırada topluca veya ikili üçlü olarak — yetkililer seviyesinde — yapılan danışma toplantıları kâfi gelirdi.

Ayrıca bize MİT'ci diyenlerin, Özetilim Grubu'ndan olan Katkı Dergisi sahibi A. E. Güran hakkında —yurt dışında iken— Dışişleri Bakanlığı'nın Elçilik ve Konsolosluklara yayınladığı «A. E. Güran'ın ülke aleyhine (!) faaliyetlerde bulunduğu ve pasaportunun yenilenmemesi ve yeni pasaport verilmemesi ve görüldüğü yerde ihbar edilmesi» yolundaki genelgeyi de öğrenmiş olmaları imkansızdı tabii...

12 Mart rejiminde bizi yeraltına itekledikten sonra bir de resmi genelgelerle T. C. Devletine vatan haini olarak tescil ettirmekten istiyenlerin, özellikle CGP'lilerin bugün nasıl likide oldukları görülmektedir.

Bugün kazanmış olduğumuz —küçük çapta da olsa— legalite, bilinçli ve sabırlı bir mücadelenin neticesidir. Biz emperyalistlerin büyük yeraltı teşkilâtlarından gayri, kapitalistlerin ve oportünistlerin büyük partilerinin yeraltı maceralarına da alet olmadık ve kendimizi harcatmadık. Üstelik böyle partilerin bu gibi maceralardan kendilerinin de zarar göreceğini ispat ettik. Daha geçen yıl CHP «Gençlik Kolları Gizli Raporu» ile Katkı'yı TKP'nin yayın organı olarak ilân ederek bize zımnen «Gizli TKP rolü»nü teklif ettiği zaman, biz böyle bir «danışıklı döğüş»ü şiddetle reddettik (*) ve özgür irademize ipotek koydurmadık. Biz bu teklifi kabul etseydik, İ. Bilen kadrosunun dangalak yorumcuları Türkiye'de «Katkıçılar» ilerliyor diye kolay zaferler düşleyerek, sevinç çığlıkları atacaklardı ama parlamentodaki bunca çoğunluğuna rağmen iktidar oldurtulmayan CHP'nin maceracı faaliyetleri hakkında öteye beriye gönderilen gizli raporlarda, Ürün ve yandaşlarının yerine Katkı'nın ismi geçecekti.

Bugün CHP, kısa vadeli çıkarlar için kurduğu pis ilişkilerden kurtulmak, üyelerine hatta parlamenterlerine kadar bulaşmış olan Üruncülük veya Toplumsal İlerleme'cilik illetinden kurtulmak çabasıdadır. (Bu arada Mao'cuları ve Cephe'cileri kışkırtan parlamenterlerini de zapt-ı rapt'a alsa çok iyi olacaktır CHP için...)

CHP-AP mücadelesinin neticesinde, ortalığı karıştırmaktan başka işe yaramayan ve iki partide de bulunan oportünist küçük burjuva güruhu likide olacak ve ortaya büyük kapitalistlerin temsilcilerinden oluşan tek bir liberal parti çıkacaktır.

CHP içindeki «İlerlemeci»ler geriletildiği oranda bunların karşıtı olarak varolan faşolar da AP içinde tasfiye edilebileceklerdir. Bu durumda CHP'deki, AP'yi «sol umacı»larla korkutma taktiğinden yarar umanlarla; AP içindeki, CHP'ye «sağ umacı»larla gözdağı vermeye kalkanlar tas-

(*) İşte İ. Bilen kliğinin «danışıklı döğüş» olarak nitelediği «faşo»ların bize saldırısı, esasta CHP'nin bu entrikalarından kaynaklanmaktadır.

fiye edilince bu iki partinin birbirinden hiçbir farkı olmadığı görülecek ve bu partiler fiilen birleşmiş olacaktır.

Biz esas mücadelemizi gayet dolaylı ve sinsî bir «direniş» yapan büyük kapitalistlere ve emperyalizme karşı yapmaktayız. Bu esas mücadeleyi gözlerden saklamak ve mümkünse saptırmak için kullanılan yaygaracı küçük burjuva güruhlar memleketin objektif gelişim sürecinde zorunlu olarak likide edilip büyük kapitalistler gerçek politik kadrosu ile ortaya çıkınca, biz de legal bir parti olarak onların karşılarında yerimizi alacağız. Ve onlara karşı gereken toplumsal denetimi yasal olarak örgütlenme durumuna geleceğiz.

*
**

Yukarıda sözkonusu ettiğimiz, bizi iyi tanıyan komünist partilerin, bugün Batı Avrupa'daki maceracı sorumsuz Türk vatandaşları ile kurdukları ilişkiler dolayısıyla CIA'nın Türkiye üzerindeki karanlık emellerine iyice angaje olmuş bulunan İ. Bilen kliğine bizim hakkımızda malûmat verip de onlara, —bize karşı— saldırı zemini yaratacaklarını hiç ummuyoruz.

Çünkü bilmeleri gerekir ki, İ. Bilen kliğinin «pragmatik politika» cambazları, en umulmadık manevralara, en ince ayak oyunlarına da başvursalar bizi —Türkiye komünistleri olarak— ülkemizin realitesinin dışına düşüremezler. Biz Milli Kurtuluşçuluğun temel prensiplerinden hareket eden komünistler olarak Türkiye gerçeğinde var olacağız. Onun için bugünkü Türkiye gerçeğinde yeri olmayan bir Mao'culuğa veya bugünkü dünya gerçeğinde yeri olmayan bir faşizan doktrine sığınmaya ne ihtiyacımız ne de zorumuz olabilir... Böyle imtihanları biz çoktan geçtik.

Türkiye'de Mao'culuğu da faşoculuğu da —karşıt tepki olarak— doğuran, bir zamanlar Zeki Baştımar'ın desteklediği Mihricilik'tir; Mihri Belli'nin, gençlere, feodal dejeneresanstın gelme —tevazu ve hoşgöründen yoksun— bir «kabadayı»lık zorbalığını aşıl原因an doktrinidir.

Bugün İ. Bilen'in desteklediği Ürücülük, İGD'cilik, DİSK'cilik filân da da —aynı kişiler ve aynı tavırlarla— aynı doktrin, aynı kalitedeki karşıtını (Ülkücülük) yaratarak kaz adımlarla ilerlemektedir.

Ama bütün bunlar halkımızda kökü olmayan yüzeysel ve yapay klileşmelerdir; ve ciddi bir durumda ortaya çıkacak olan Milli Kurtuluşçu cephe tarafından kolayca likide edilirler...

Son tahlilde, halkımızın özgürlük, bağımsızlık mücadelesi —önüne konulan türlü-çeşitli tuzaklar dolayısıyla— Türkiye'yi «soğuk savaş» alanı olmaktan barışçı yöntemlerle kurtaramazsa, bu halde Milli Kurtuluşçu

Cephe bir silahlı savunma cephesi olarak daha belirgin bir şekilde ortaya çıkacak ve Türkiye Komünistleri de 1920'lerdekinden daha güçlü ve tutarlı olarak bu cephede yerlerini alacaktır.

İşte bu gerçeği birçok sosyalist ülke de bilmekte ve meselâ Sovyetler Birliği, Devlet yayın organları ile Türkiye'nin Milli Kurtuluşçuluğuna —gerçek Atatürkçülüğe— övgüler yağdırmaktadır.

Emperyalizmin «soğuk harb»çi ajanları ve İ. Bilen kliği gibi kısa yolcu Troçkizan sol çevreler hiç heveslenmesin: Türkiye'nin, «efsane dönemi» anlayışında bırakılmış köylü ve küçük burjuvalarını soldan yabancı «mitos»larla ürkütüp sağdan da «hamaset edebiyatı» ile kışkırtarak onları, —bütün dünya kamuoyunun haksız bularak üzerine çullanacağı— bir faşizan maceraya sürüklemeye kimsenin gücü yetmeyecektir.

Türkiye'nin gittikçe artan potansiyel «emek» enerjisi mutlaka, üretici güç olarak kullanılacağı, yapıcı bir mecraya kanalize edilecektir.

Türkiye'nin sorumlu devrimcileri, ülkelerinin bu potansiyel enerjisini, —kendini ve çevresini tahrip etmesi için— bir infilak gücü haline getirmeyi amaçlayan «her soydan ve boydan» harb kundakçılarını zararlı hale sokmaya muktedirler...

Sonuç olarak bütün bunlardan kolayca anlaşılabilir ki İ. Bilen kliği bizim muhatabımız değildir. Bizim muhatabımız somut ülkelerin, somut komünist partileri olmalıdır; ve öyle olacaktır.

KATKI

KERİM SADI İÇİN YAZABİLMEK O KADAR GÜÇ Kİ..

Türkiye komünistleri arasından, Nazım gibi, Hüsamettin gibi bir inanç ve karakter abidesi daha ebediyete geçti. Üstelik bu «abide» aynı zamanda bir «bilgi hazinesi» idi...

Kerim Sadi'nin hayatını yazabilmek, ve mücadelesini, eserlerini tanıtarak onu karakterize edebilmek —âdeta— olanaksız... Çünkü Kerim Sadi, Türkiye gibi —en sallı gemilerin bile demir taradığı— dalgalı, akıntılı ve anaforlu bir ortama kazık çakabilmiş ve ışığını hiç söndürmemiş bir «deniz feneri»dir. Dolayısıyla, akıntıları, anaforlar içinde dümen tutmaya çalışıp bocalarken daima onun ışığına bakarak yön tayin etmiş olan bizler kişisel değerlendirmelerimizle —anıllara dayalı sübjektif yorumlarla— onun tarih ve dünya içindeki konumunu doğru olarak tesbit edemeyiz...

Kerim Sadi'nin —mücadelesi ve eserleri ile— hayatı, başlı başına bilimsel bir etüd konusudur.

Kaldı ki Kerim Sadi'nin daha —hazırlanmış fakat— basılmamış eserleri de vardır. Bıraktığı kütüphane ve arşiv ise, araştırmacılara ciltlerle orijinal eser hazırlayabilmeleri imkanını sağlayacak zenginliktedir.

Demek ki Kerim Sadi, 75 yıllık hayatı boyunca, tespit edip yöneldiği doğrultuda, sağladığı malzeme birikimini —gerçekleştirdiği potansiyel enerjiyi— kullanarak «müsbet iş» yapacak olanlarla beraber, fikren yaşamaya devam edecektir...

Ancak ben burada, O'nun biyolojik ölümü dolayısıyla birşeyler yazmak zorundayım... Zorundayım diyorum; çünkü O'nu tanıyan bir kişi olarak O'nun hakkında, O'na —gıyâben— saygısızlık yapmadan yazabilmek çok güç...

Kerim Sadi'ye karşı çıkmak çok zor, Kerim Sadi'yi övmek daha çok zordur; çünkü Kerim Sadi, kendini kullandırmaz.

Kerim Sadi'den bilgi alabilmek, devamlı olarak birşeyler öğrenebilmek, ancak, insanın devamlı olarak bilinç seviyesini yükseltmesi ile mümkündür.

Kerim Sadi, devamlı olarak «müsbet iş» yapmayan, dolayısıyla bilinç seviyesini yükseltmemeyen «kırık plâk»larla anlamlı diyalog sürdürmez.

Bu yüzden Kerim Sadi'ye kızanlar çoktur: Polisi kızar, «provokasyona sürükleyemiyorum» diye... «kırık plâk» haline gelmiş devrimci bozuntuları kızar, «demek istediğimi anlatamıyorum (!), konuştuğularından birşey anlamıyorum» diye...

Ama O herkesle konuşur; istihzâsız mütevazi, hoşgörülü (fakat asla tavizkâr değil), pırıl pırıl bir yüz ifadesi ile...

Onun için O'na —yüzüne karşı— kimse kızamaz ve «maraza» çıkaramaz.

Hatta bilimsel konulardan sözaçıldığında —O'nun yanında— O'na so-ru yöneltme şekli dışında konuşabilene rastlanamaz.

Ancak, ona arkasından kızarlar, arkasından söylenirler gizli polislerle devrimci rolüne çıkmış dangalaklar:

Kerim Sadi, «pasifist»tir derler ömrünce hiçbir şey yapmamış derler, yalnız kitap okur derler, övgü ile karışık «marksist»likten ihraç etmek (!) için «kitap kurdu» derler, büyük bir arşivi olduğu halde «kimseye birşey koklatmaz» derler, bir provokasyona doğru tahrik etmek için Parti'den atılmış derler, Troçkist derler (*), ve derler oğlu derler...

Bu dedikodular ancak darkafalı küçük burjuva devrimcilerini uzaklaştırır Kerim Sadi'nin çevresinden ve iyi de eder... Ama O'nu halkından tecrit edemezler; ve yurt dışına kaçmaya mecbur edemezler. Çünkü O halkla halkça konuşmasını ve ilişki kurmasını bilir. Fazla «askıntı» olan polisleri bile faydalı işlerde kullanır Kerim Sadi; taa ki, gariban memurlar —veya şefleri— kullanıldıklarını anlayınca kadar... Onun için genellikle, gizli polis ve ajan provokatörler O'na bulaşmaktan (!) çekinirler ve «haberalma» yönünden bir «dirsek teması»nı —mesafeli olarak nazik ve riyakâr bir ilişkiyi— muhafaza etmekle beraber, onu «tecrit» taktiği ile pasifize etmek yolunu seçerler. Ama O, bunlardan yılmaz; ve de halkın içinde «suda balık» gibi yüzer gider (1).

Atatürk zamanında Kerim Sadi, Türk Dil Kurultayı üyeliğine —yüksek maaşla— aday gösterilir; ama O, görüşmeye bile gitmez.

Şefik Hüsnü, partisini, —Komintern'in de tasvibi ile— Sovyetler'in Türkiye'deki şirketlerinde, temsilciliklerinde çalışan, dolayısıyla Milli Emniyet'in denetiminde bulunan birtakım memur ve müdahdemlerden oluşturduğu zaman böyle «iki taraflı» oynamaya da yanaşmaz.

Ama bu «iki taraflı» memurlar sıkışıp ta Milli Kurtuluşçulara satıldıkları zaman, meselâ bir Şevket Süreyya'nın vasıta olduğu «kârlı görev» tekliflerini de elinin tersi ile iter.

Bu arada, legal ve illegal olarak birçok defa yurt dışına çıkar; iki defa Moskova'da bulunur.

Komintern'in emrindeki Parti'nin illegal yayım faaliyeti görevini üstlenir; ve evini gizli basım, yayım merkezi haline getirir.

(*) Nazım Hikmet'e, Moskova radyosunu da kullanarak «polis» dedikleri, «Troçkist» dedikleri gibi... Hüsamettin Özdoğu gibi teşkilâtçı lider bir işçi militanına da «Troçkist» yaftası taktıkları gibi...

Avrupa'da Parti adına konferanslara, toplantılara iştirak eder; ve Batı Avrupa komünist gazetelerinde yazılar yazar.

Yurt içinde 200'e yakın (galiba 186) müstear isim (takma ad) kullanarak legal (!) kitap ve makale neşriyatı yapar.

Eserlerinde klâsik bilimsel yazı tarzının haricinde, «istif» adını takıldığı Türkiye'nin ve kendinin sübjektif şartlarının (en zor şartların) zorunlu kıldığı bir belgesel tarih üslûbu da kullanır. Ayrıca, «devrimci fıkra» diyebileceğimiz bir tür devrimci yazı tarzını, Türkçeye O kazandırır.

«Aforizmalar» denilen ve Marx-Engels ve Lenin külliyatlarının formüller şeklinde sunulduğu tarzının —dünyadaki ilk— mücidi Kerim Sadi'dir (1930'larda).

Bütün bu çalışmalar sırasında pek çok defalar polisten —onları kızgınlıktan çatlatarak şekilde— büyük bir maharetle sıyrılır.

İkinci Dünya Harbi yıllarındaki 3 yıllık sürgünden başka, birkaç defa 3'er, 5'er aylık tutukluluk geçirir. Ama adliye ile olan periyodik çatışmaları 1968 yılına kadar sürer gelir...

Kerim Sadi, «hata sevaptan daima az olmalıdır,» «bir insan mücadelenin her aşamasında, bütünü ile «savunulabilir» durumda bulunmalıdır.» der...

Görülüyor ki Kerim Sadi'nin savunulmaya bile ihtiyacı yoktur...

Dokuz yıldır şahsen tanıdığım ve toplam olarak 5,5 yıl süresince hep beraber olduğum Kerim Sadi —kendi deyimi ile— objektif ve sübjektif şartların elverdiği, âzami «müsbet iş»tir.

Sağlığında, ancak «müsbet iş» yapanlarla anlamlı bir diyalog sürdürmüş olan Kerim Sadi, biyolojik varlığı ile aramızdan ayrıldıktan sonra da ancak devrim yolunda «müsbet iş» yapanlarla beraber olacaktır.

Onun manevi şahsiyetini (O'ndan kalan anıları) övgü veya yergi tarzında kullanmaya kalkacak olanlar cevaplarını bilimsel şahsiyetinden yani —hayatta iken O'nun yaptığı şekilde— belgelerden alacaklardır...

O'nun 75 yıllık çabasının birikimi olan bilgi, bilinç ve tecrübe mirasından payımıza düşeni liyâkatla kullanabilirsek ne mutlu bize...

RAHAT UYU BÜYÜK USTA!.. EN SAĞLAM TEMEL TAŞINI KOYDUĞUN «TÜRKİYE'DE SOSYALİZM» ESERİNİ YÜKSELTMEK İÇİN «SAĞLAM TUĞLA»LAR DA BULUNACAKTIR.

A. E. GÜRAN

(1) Burada, dergimizle de ilgili olan bir anımı anlatmadan geçemiyeceğim:

1970 yılına girerken, sol yayın hayatında mevcut dergiler tamamen sekter tavırlara sürüklenmişlerdi. Bu durumda onlara yazı vermek, kesin

olarak onların safında, onların pratiğinin içinde bulunmayı gerektiriyordu. Dolayısıyla, bu dergiler vasıtasıyla «kızıymış» grupcuklara uyarı görevi yapmaya kalkışmak, Kerim Sadi'nin ifadesi ile «ışıkları söndürülmüş bir meyhanedeki sarhoş kavgası» na katılmak gibi birşeydi.

İşte böyle bir ortamda Kerim Sadi beni, yeni bir dergi çıkarmanın gerekliliğine inandırdı; ve —prensip olarak— dedi ki: «Bu dergi bir adet bile satmasa, en az bir yıl dayanmalı, ve redaksiyonda oy ağırlığım veya veto hakkım olmalıdır.»

Bir yıl için gerekli parayı bulduk, ve bankaya yatırdık; banka cüzdanını da Kerim Sadi'ye verdik.

Yeni bir derginin (Katki'nin) çıkacağını ve burada Kerim Sadi'nin de yazacağını hemen bütün Babiâli duymuştu.

Prof. Ünvanlı teorisyenler, şöhretli sanatçılar, kritikçiler, fikir adamları ve de böyle maskelerle icra-i faaliyette bulunan MİT ajanları, biribirlerini haberdar ederek, Dergi'nin yazı kadrosu üyeliğine talip oldular.

Ancak ne var ki, bu şöhretlerle yaptığımız görüşme ve toplantılarda müzakereler geldi geldi, Kerim Sadi'nin redaksiyonda oy ağırlığı istemesinde düğümlendi kaldı. Babiâli'de şöhret yapmış yazar-çizer takımı, adsız şöhretsiz devrimcilerden seçilecek redaktörlerle, kendi aralarından seçilecek redaktörler arasında Kerim Sadi'nin denge unsuru olarak bir oy ağırlığına sahip olmasını katiyyen istemiyorlardı.

Bu noktadaki anlaşmazlık çözülemedi; ve Katki, Babiâli şöhretleri tarafından «aforetz» edilmiş— ve dolayısıyla Babiâli patronları tarafından da «ambargo» konulmuş bir halde yayın hayatına girdi...

İşte —ilk defa— o zaman açıkça, ajanların ve onlarla temas halinde çalışmak zorunda bulunan kariyeristlerin, Kerim Sadi'den ne kadar çekindiklerini ve —adeta— korktuklarını anladım.

Kerim Sadi'de bu —prensipleri uğruna bütün Babiâli'ye, dolayısıyla şan şöhret ve paraya meydan okuyan— moral yükseklığı görmeseydim, dağıtılmayan, satılmayan daima legal ve illegal olarak toplattırılan, üstelik sekiz sayı için 7 soruşturma maksimum toplam olarak 42 yıl hapis cezası istenen (ve sonunda 7 yılı kesinleşen) 5 dava açılan, bir derginin sorumluluğunu belki de taşıyamaz ve inancımı yitirdim.

Katki'nin 8. yılına girdiği bu 32. sayısını hazırlarken, O'nun —Katki'nin

15 Ekim 1970 tarihli 2. sayısında yayımlanmış bulunan— şu vecizesi hâlâ kulaklarımda çınlıyor:

«İSTİKBAL»

Babîâli patronları, basın derebeyleri, bugüne kadar, hiçbir kula —sosyalist etiketini taşısın taşımasın— karşılıksız ne bir lokma ekmek vermiştir, ne de bir damla su.

Vicdanlarını dilim dilim kesip piyasaya sürmeyen ve boyunlarında tasma izi ile dolaşmayı göze almayan hiç bir kalem sahibi için Babîâli'de «İstikbâl» yoktur.

KERİM SADI

«A. Cerrahoğlu»

Bütün doğa ağlasın mezarının başında,
Büyük hocam, bizleri öksüz bırakıp gittin..
Yüce mücadelen var gözlerimin yaşında
Elli yıllık savaşta sen her zaman yığittin.

12 Şubat 1977
ŞADİ ALKILIÇ

ÜRÜN, TOPLUMSAL İLERLEME VE TGKP PROVOKASYONU HAKKINDA

M. SALİH

ÜRÜN Dergisi yayın hayatına bir «çeviri» dergisi gibi başladı.

Sonra ÜRÜN birdenbire büyük ve önemli konulara —anlar anlamaz— el atmağa başladı. ÜRÜN'de ilk önemli yazı «Kemalizm»e dairdi. Ve «Kemalizm»e ÜRÜN'ün yaklaşımının «... ciddiyetle bağdaştırılmasına imkân olmayan, Troçkist'çe, hatta anarşistçe anti-propagandalar...» şeklinde olduğu Katkı'nın sayı 14-15 (Mayıs-Haziran 1975) te yereldi.

Daha sonra bu konuda bir özeleştiri çıkması bir yana, ÜRÜN'ün iyice «azıttı»ğı görüldü.

Bu konulardaki —Kemalizm ve Milli Kurtuluş Savaşı konularında— bakış açısı nereden kaynaklanıyordu acaba?

Milli Kurtuluş Savaşı en önce Batı Anadolu'da yoksul köylülerin «efeler» şeklinde başkaldırması ve bunun müesseseseleşmesi ile başladı.

Milli Kurtuluş Savaşına halk çok geniş çapta ve —kimseden emir almaksızın— kendi iradesiyle katıldı. Onbinlerce ölü verdi.

Savaşa, Türkiye'de Sosyalizm Akımı'nın o zamanki temsilcileri de katıldılar, canlarını verenler oldu.. Acaba bu komünistler mi yanıldı?

ÜRÜN, sık sık 56-57 yıllık mücadeleden (savaşım) sözetti. Yâni mücadele 1920'lerde başlamıştı ve Milli Kurtuluş Savaşı yıllarını da kapsıyordu. Ve Milli Kurtuluş Savaşı'nı eleştiren, bu savaşı anti-emperyalist kabul etmeyen ÜRÜN, bu savaşa katıldıkları için, o dönemde mücadeleyi (savaşımı) yürüten komünistleri eleştirmede. Oysa sosyalistler (eğer gerçekten samimi iseler) öncelikle kendilerini eleştirirler veya özeleştiri yaparlardı. Sonra da küçük burjuva veya burjuvanın yanılıgılarını, çelişkilerini, iki yüzlülüklerini sererlerdi yığınların gözleri önüne. Ve yığınların önünde «mahkum» ederlerdi hâkim sınıfları... Yoksa kendileri «mahkum» olurlardı, tıpkı ÜRÜN'ün olduğu gibi...

Ve ÜRÜNcüler —yurttaşlarına güven duyamadıkları için— bu savaşın, emperyalistlerin isteğiyle —gizli veya açık güdümüyle— yürütülen bir «danışıklı-döğüş» olduğunu utanmadan iddia ediyorlardı. Ve bu yüzden hiç kimse, kendi yurttaşlarına güvenemiyen ÜRÜNcülerin güdülmediğine inanmamakta idi...

Bütün bunların yanında, Milli Kurtuluş Savaşı ve Kemalizm hakkında Evrensel Sosyalizm Akımı'nın araştırmacılarının bilim adamlarının daima —ve objektif olarak— saygılı tavırları vardı. Örneğin Sovyetler Birliği-

nin Devlet Radyosu (Moskova Radyosu Türkçe yayını) Kemalizm'den övgüyle sözediyordu. Acaba bunlar da mı yanılıyorlardı?

Kaldı ki, dünyadaki «Proleter İhtilâli»ni gerçekleştiren Bolşeviklerle bir —anti emperyalist— cephe oluşturdukları herkesçe bilinmekteydi. Acaba «Bolşevikler» de mi yanılmıştı?

Öyleyse, Ürün'ün bu «tez»i nereden ve kimlerden «ithal» edilmişti?..

Ürün bununla kalmadı, kalamazdı da.. Ürün'ün misyonu daha geniş ve daha «ince» provokasyonlar yapmak üzere belirlenmişti.

Ürün, Millî Kurtuluş Savaşı'nın anti-emperyalist özünü reddettikten başka, bu savaş sonucu kurulmuş T.C. Devleti'ni de birtakım tavırlar takınarak «yok saymak» üzere tırmanmağa başladı.

Ürün, T.C. Devleti'nden «yayın müsaadesi» almış ve onun teminatında çıkmakta olan bir «legal» dergi» olarak biliniyordu. Oysa Ürün, kendisinin «TGKP'nin organı» olduğu tavrını takınmakta ve hatta bunu açık seçik yazabilmekteydi.

TGKP «illegal» bir örgüttü. Ürün ise «legal» bir dergi... «illegal» bir örgütün «legal sözcülüğü»nü yapan bir yayın organı olmak?.. Bunu ciyak ciyak yırtınarak «ilân etmek»!..

Kısacası Ürün «illegalin legal sözcüsü» idi ve bunu açıkça «âlem»e ilân ediyordu. Yâni Ürün, açıkça Devlet'e meydan okuyor (!) görüntüsünü yaratmaya çalışıyordu. Veya başka bir yerden icazet ve kuvvet alarak «Devlet»e meydan okuma numarasıyla —kurnazlık yaptığını zanneden birtakım «devlet» yöneticilerinin icazetinde— gerçekte, «sosyalist görünme»ye hevesli birtakım küçük burjuvalara gözdağı veriyor, onları toparlamağa çalışıyordu.

Acaba Üruncüler, bu güçlerini nereden almaktaydılar?

Eğer ülke, bir proleter ihtilâl —ihtilâlin hemen öncesi— ortamında ise ve devlet mekanizması dağılma sürecine girmişse, o zaman «devlet üstü» veya «devleti umursamaz» tavırların izahı mümkün olurdu. Yâni merkezi otorite filen yokolma sürecine girmişse (örneğin bir halk savaşı bir vatandaş savaşı v.b. de olabilir), o zaman «devlet» veya «millî sınırlar» nazarı itibare alınmadan bir tavır koymak mümkün olurdu.

Oysa bugün Türkiye'de böyle bir durum —bu aşamada— henüz yoktur.

Ve elbette, bu «Devlet»in himayesinde, Üruncüler —veya «Toplumsal İlerlemeciler»— muazzam refah içerisinde yaşarlarken, bunları bilmemeleri imkânsızdı. Ama bunları bilir görünmek onların işine gelmezdi. Çünkü «yüksekten atmak» sözkonusu olduğu için, Üruncülerin —veya «Toplumsal İlerlemeciler»in— ne «doktrin» ne «tez» ne de «taktik» kay-

gıları vardı. Solculuk diye «komünistlik» diye ne satabilirsene sat; kim ne satabilirse satsındı. Yeter ki «Ürücü»yüm (veya «Toplumsal İlerlemeci»yim) densin; yeterdi onlar için. Onlar sadece bir «patent»in reklamını yapıyorlardı.

Bir Milli Kurtuluş Savaşı'nın anti-emperyalist olduğunu reddeden, bir T.C. Devletini umursamaz görünerek «illegalin legal sözcüsü» olduğunu ilân eden Ürücüler, bütün bunları yaparken hiç bir öneri ve bir somut yaklaşımda bulunamıyorlardı.

Peki ama sormazlar mı acaba: Kimin adına bu tavırlar? Kimden «kuvvet» almaktasın diye?..

Bu kuvvet alınan kaynak (madem ki Ürücüler milli sınırları tanımaz ve ülkenin iç dinamizmini gözönünde bulundurmaz) elbetteki evrensel gücü olan bir kaynaktır.

Eğer Ürücülerin destek aldığı kaynak, Evrensel Sosyalizm Akımı ise, «devlet»i umursamıyan ve «milli sınırları» tanımayan —ve elbetteki realite ile alakası olmayan— ve yığınlara dayanmayan bu tavır bir «Troçkist» tavrı simgelemiyor mu?

Bir ülkede eğer yersel hiçbir pratiğe, hiç bir yığın atılımına dayanmayan ve buna rağmen sosyalist olduğunu iddia eden bir «kadro» varsa, bu «kadro» bir «Troçkist» tavrın içindedir. Yani sosyalizmin bir «merkez»den yönetilip yönlendirildiğini kabul etmekte ve bu «merkez»in vereceği direktifler doğrultusunda hareket ederek, kendini o «merkez»in memuru durumunda göstermeye çalışmaktadır.

Ve —ülkemizde mevcut olan yığın atılımlarını görmezlikten gelen— böyle bir «Troçkist kadro»nun saplanacağı —veya sebep olacağı— bir provokatif hareketi de önceden görmek ve saptamak devrimcilerin kaçınılmaz bir görevidir.

Yoksa zaten dünyanın her yerinde, emperyalistler ve ajanlarınca devrimci fikirler ve hareketler «tek merkezli (Moskova merkezli)» olarak nitelenmeye ve gösterilmeye çalışılmaktadır. Ve bu tür bir izah tarzı, her ülke halklarında, devrimci fikirlere karşı bir tepki oluşmasını çoğu zaman —geçici de olsa— sağlayabilmektedir. Emperyalistler de, —o ülke halklarının iradesine rağmen— buldukları ülkede kendi varlıklarını unutturmak için, bu tür bir izah tarzını yaymağa ve hatta örgütlemeye çalışacaktır.

Üstelik bu izah tarzı ülkemizde bir tarihi özellik daha taşır: Sosyalist fikir ve hareketlerin «merkezi (kiblesi)» gibi gösterilmeye çalışılan Moskova, ülkemiz insanlarıyla yüzyıllar boyu boğaz boğaza getirilmiş bir

halkın idare merkezi idi. (*) Ve bu yüzden tarihen ülkemizde mevcut «anti-Ruşçu» akımı «anti-komünizm»e dönüştürmek için çok daha geçerli olmaktadır bu izah tarzı, emperyalistler ve ajanları için...

Emperyalistlerin bu tür izahlarını boşa çıkarmak, provokasyonlarına alet olmamak için artık «yığın atılımları»na dayanan ve bu atılımlara göre devrimci hedefler gösteren «tez»ler ve bu «tez»leri öneren devrimci kadrolar sözkonusudur, dünyadaki komünist partiler için... Emperyalizmin, ülkeler arasında ve ülkeler içindeki halklar arasında mevcut olan tarihi, sosyal, kültürel, antropolojik, dinsel ve hatta mezhep farklılıklarını tespit edip ve körükleyerek yaptığı saldırıları ve —bölücü tezgâhlar için— ajanlık faaliyetleri arttıkça, komünist partiler de yersel pratiklerini geliştirmekte ve böylelikle emperyalizmin her türlü saldırısı püskürtülmekte ve —ince— tezgâhları deşifre edilmektedir. Emperyalizm, artık o kadar «ince» oynamakta ve bölücülüğünü öylesine küçük ayrıntılardan yararlanarak gerçekleştirmektedir ki buna sosyalizmin genel doğrularıyla ve soyut kavramlarıyla karşı çıkılamaz. Hatta sadece bu tür bir «lâf»la karşı çıkış, emperyalizmin bu «ince» çalışmalarına bir «örtü» görevi görür.

Hatta Ürücülerin —veya «Toplumsal İlerlemeciler»in— »son numaraları olan «Gizli TKP (TGKP) sözcülüğü rolü»nü benimsediklerini ilân etmeleri bile onların ciddiye alınmalarını sağlayamaz. Çünkü böyle bir «rolü» benimsediklerini ilân etmeleri; ancak onların «Komünist Partisi» ismini lekelemek, yığınlar nezdinde karalamak için kendilerine verilen bu görevi üstlendiklerini açıklar. Yoksa bu kadar bangır bangır «illegalin legal sözcüsü» olduğunu söyleyen bir Ürün Dergisinden, her gün «TKP» ismine saldıran hâkim sınıf yetkililerinin haberlerinin olmadığını kabul etmek gerekir ki, bu olanaksızdır. Olsa olsa bazı mihraklar, Ürücülere gözyummakta, bunların tam «ökse» görevini görmesini sağlamak için beklemektedirler.

Öyleyse, bütün bu gerçeklerin ışığında anlaşılmaktadır ki, Ürücülük —veya «Toplumsal İlerlemecilik»— Evrensel Sosyalizm Akımından kaynaklanarak «kuvvet» alıyor olamaz.

Dolayısıyla, bunun dışında evrensel bir «kuvvet» kaynağı olarak emperyalizm —ve onun simgesi CIA— kalmaktadır. Ve Ürücülere besleyen bu «gizli» kaynak emperyalizm olduğuna göre, bu «ökse» görevi görecek «Ürün (veya Toplumsal İlerleme veya TGKP)» tezgâhını deşifre et-

(*) Maocu'ların görüşleri de bu tür bir Troçkist eğilimle bağdaşır. «Moskova'nın yeni çarları» aslında «anti Rusçuluk» akımını «anti Komünizm»e dönüştürmek için Troçkistlerle, gerici burjuva —ve CIA— ile karşıtmış gibi görünerek, özünde bir «ceph»e oluşturmakta olduğu aşikârdır.

mek ve bunları suçüstü —çelişkileriyle birlikte— yakalamak gerçek komünistlerin görevidir.

Bu ülkede, —bazı şaibeli— hâkim sınıf sözcülerinin iddia ettikleri gibi, objektif şartlarda «legal sosyalist akım»a ihtiyaç yoksa bu «akım»ı yaşatmasınlar da görelim... Ama emperyalizmin güdümünde bir «sosyalist akım»ın yaşamasına Türkiye Komünistleri —halkından aldığı güçle— asla ve asla müsaade etmeyeceklerdir.

ŞADİ BABA'DAN DÖRTLÜKLER:

CAHİLLER ve ÇOCUKLAR!

Rezil oldu şimdide Türkiye'de solculuk..
Karıştırdı işleri cühelâ, çoluk çocuk;
Berbat etti gidişi «CIA», kurnaz ajanlar
Moda oldu bireysel işler ve kovboyculuk!

Nisan 1977
ŞADİ ALKILIÇ

GİTTİ GİDER!

Hergün bir iki fidan kökünden kurur gider,
Bir yandan harami'ler vurgunu vurur gider.
Öte yandan Ecevit Hükümet kurmak için
Olmadık mercilere, tek tek baş vurur gider.

18 Haziran 1977

VATAN HAINLERİ

«Amerika dostumuz!» diye nutuk atarsın
Loket, Moket... dolara memleketi satarsın.
«Soldan geliyor belâ» diye verirsin öğüt,
Anamızı bellerken akıl hocan O «örgüt»

2 Mayıs 1977

1977 MARTINDAN KATKI

20 - Mart : THY'nin Diyarbakır yolcu uçağı, iki ortaokul öğrencisi tarafından Lübnan'a kaçırıldı. —Kongo Devlet Başkanı Yüzbaşı Nguabi «emperyalistlerin uşağı» diye nitelenen komandolar tarafından öldürüldü. —İtalya'da, Hükümetin ücretlere yapacağı zammı protesto için 10 milyon işçi «24 saatlik grev» yaptı. —Pakistan'da yapılan 7 Mart seçimlerine hile karıştırıldığı gerekçesiyle, seçimlerin muhalefetçe BOYKOT edilmesi üzerine muhalefet liderleri tutuklanmıştır. Bunu protesto eden binlerce kişi fabrikalar da dahil birçok yeri ateşe vermekte oldukları bildiriliyor. —Cumhuriyet Gazetesi, bir kısmının AP'li olduğu bildirilen bir gurubun saldırısına uğradı. —**Türkiye İşveren Sendikaları Yönetim Kurulu'nun aldığı bir kararla DGM'lerin çıkmasını engellemek için «Genel Yas»a katılan ve işten atılmış bulunan 729 işçinin adı, baba adı, doğum yeri ve tarihi ile «İşveren» dergisinde yayınlanmış ve bunların hiçbir işe alınmaması istenmiştir.** —Muş'ta tutuklanan 5 MSP'liyi almak için MSP'liler Adliyyeyi basmış ve 12 saat süre ile giriş çıkışı engellemişlerdir. —Fransa'da yapılan yerel seçimlerde Sol Birliğin oyların % 52'2 sini aldığı bildiriliyor.

22 - Mart : Liverpool'da bulunan Plessey Telecommunication Fabrikasının 6000 işçi tarafından İŞGAL edildiği bildirilmiştir. İşgal hareketi şirket memurlarınca da desteklenmektedir. Ayrıca Şirketin İngiltere'de bulunan tüm işyerlerinde işgal kararı alınmıştır.

23 - Mart: Adana Milli Mensucat Fabrikasının patronları aldıkları pamuğu işlemeden satmış ve fabrikanın faaliyetini durdurmuşlardı. Hammadde temin edebilmeleri halinde fabrikada üretim yapabileceklerini açıklayan 624 işçi, şimdilik fabrikayı ve malları kontrol etmek için işyerini İŞGAL etmişler ve vardiya usulü ile nöbet tuttuklarını belirtmişlerdir. —Ekiz Zeytinyağı ve Sabun Fabrikası patronu, ücretlerini ödeyemeyeceği gerekçesi ile fabrikayı kapatmış ve 210 işçiyi açıkta bırakmıştır. İşçilerse mamul stokları haczettirerek birikmiş alacaklarını tahsil yoluna gitmişlerdir.

28 - Mart : Antalya Ticaret Odası Başkanı: «İklim şartlarının uygunluğu, liman ve ulaşım imkanlarının fazlalığı nedeniyle Bakanlar Kurulu'ndan Antalya'nın Serbest Bölge ilân edilmesini talep ettiklerini» açıkladı.

31 - Mart : MSP Genel Başkanı Erbakan televizyon konuşmasında: «AP ve CHP solcu kuruluşlara 16,5 milyon lira yardım yapmıştır.» (Bu haber günlük basında verilmemiştir.)

1977 NİSANINDAN KATKI

8 - Nisan : Süt Endüstrisi Kurumu İstanbul Fabrikasında çalışan 120 işçi, yöneticilerin partizanca tutumunu protesto için sakal BOYKOT'una başlamışlardır. —ABD Hükümeti, Batı Avrupa ülkelerinde komünistlerin hükümete katılmalarına karşı çıkmayacağını açıkladı.

11 - Nisan : Daha önce legale çıkma talebi reddedilen İspanya Komünist Partisi, yığınlardan gelen protestolar ve muhalefet partilerinin «Komünist partisinin seçimlere katılmasının sağlanmaması halinde seçimleri boykot edeceklerini» açıklamaları üzerine resmen kabul edilmiştir.

12 - Nisan : Kartal Soğanlık Belediyesinin 40 işçisi ücretlerini alamadıkları için BOYKOT kararı almışlardır.

14 - Nisan : Teksif Sendikası, Sümerbank,a ait 25 işyerinde toplu sözleşme uyuşmazlığı nedeniyle 30 bin işçi ile greve gideceğini açıkladı.

20 - Nisan : İtalya Komünist Partisi dış politika sorumlusu bir gazetecinin sorularını cevaplandırırken İtalya'nın NATO üyeliği konusunda: «Biz ülkemizin NATO'dan ayrılmasına karşı çıkıyoruz. Dünyada meydana gelmiş askeri ve stratejik denge detant sürecinin gelişmesini sağladı. Bu gelişmenin devamlılığı ancak tarafların bu süreci sakıncalı bulmamaları ile güvence altına alınabilir. İtalya'nın NATO'dan ayrılması hem bu güç dengesine hem de detant sürecine karşı çıkmak anlamına gelir,» demiştir.

22 - Nisan : Fransa'nın kuzeyindeki General Motors firmasında çalışan 3500 işçi bir ay süren İŞGAL sonunda polis zoruyla fabrikadan çıkarılmışlardır.

23 - Nisan : Almanya'da kaçak olarak çalışan iki işçinin iş kazası sonucu ölmeleri üzerine, Alman patronun cesetleri betona gömerek sakladığı bildiriliyor.

25 - Nisan : TİP Genel Başkanı B. Boran: «Partisinin son anda seçimlerden çekileceği iddialarının gerçek olmadığını ve mutlaka Meclise gireceklerini» açıkladı.

27 - Nisan : CHP Başkanı Ecevit, Niksar'da saldırıya uğradı. Komandoların Ecevit'in de içinde bulunduğu CHP otobüsüne yayılım ateşi açtıkları bildiriliyor.

28 - Nisan : Komandoların, Reşadiye ve Şiran'da da CHP'nin seçim otobüsüne kurşun yağdırdığı ve çok sayıda kişinin yaralandığı açıklandı.

CHP seçim konvoyu Erzincan'dan ayrılırken silahlı saldırıya uğradı. —50 ülkenin Komünist Partileri PRAG'da toplandı.

1977 MAYISINDAN KATKI

1 - Mayıs : DİSK Genel Sekreteri Karaca: «1 MAYIS gösterileri faşist terörcülere uyarı olacak.» —DİSK'in düzenlediği 1 MAYIS gösterileri dolayısıyla Taksim Alanında toplanan binlerce kişilik kalabalık alanın çeşitli yerlerinden atılan kurşun yağmuruna tutuldu. Yapılan açıklamaya göre 34 kişinin öldüğü ve yüzlerce kişinin yaralandığı bildiriliyor. Olaydan sonra olağanüstü toplanan Bakanlar Kurulu: «Sıkıyönetim söz konusu değil. Seçim zamanında yapılacaktır.» kararını aldı.

2 - Mayıs : DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler: «1 MAYIS olaylarını CIA'nın düzenlediğini saldırganlara karşı mitingin güvenliğini sağlamakla hükümetin görevli olduğunu» söyledi. —Milli Birlik Grubu, 1 MAYIS katliamı ile ilgili açıklamada: «Olayları önceden bildiren MİT Raporu açıklanmalıdır.» dedi.

6 - Mayıs : FKÖ ile İsrail Komünist Partisi arasında görüşmeler yapıldığı açıklandı. —Tarsus'ta bulunan Karam Yağ Fabrikasında çalışan ve sendika değiştirmek isteyen 50 işçi işten atıldı.

11 - Mayıs : MSP Genel Başkanı N. Erbakan'ın kardeşi Akgün Erbakan hakkında yolsuzluk yaptığı gerekçesiyle soruşturma açıldı.

20 - Mayıs : CIA Başkanı Amiral Turner, Alman Basınına yaptığı açıklamada: «Gizli eylemlerden vazgeçemeyiz.» dedi.

24 - Mayıs : ABD'nin yeni dış politikasını açıklayan Carter: «Artık komünizm korkusuna dayanan diktatörleri değil, demokrasileri destekleyeceğiz.» —Türkiye'nin çeşitli Büyükelçiliklerinden gelen telraflarla «Dış bankaların, karşılığı olmadığı gerekçesiyle idari çekleri ödemedikleri» bildiriliyor.

28 - Mayıs : Sovyet Yüksek Prezidyumu, Yeni Anayasayı onayladı. —Bulgaristan, elektrik borcunu ödemeyen Türkiye'ye enerji vermeyeceğini açıkladı.

30 - Mayıs : Sirkeci Garı ve Yeşilköy Havaalanı atılan tahrip kaplıları ile büyük hasar gördü, 5 kişi öldü. —İzmir Çiğli Havaalanına inerken, Ecevit'e bir polisin ateş açtığı açıklandı.

1977 HAZİRANINDAN KATKI

1 - Haziran : Demirel bir gazeteye verdiği beyanatta: «Seçimlere üç gün kala birşeyler olabilir.» dedi.

2 - Haziran : Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Namık Kemal Er-sun aniden emekliye sevk edildi.

3 - Haziran : Başbakan Demirel, CHP lideri Ecevit'e «gizli ve zata mahsus» bir mektup göndererek «İstanbul mitinginde kendisine bir sui-kast yapılacağını» bildirdi.

5 - Haziran Genel seçimler olaysız geçti. —Tip Başkanı Boran san-dık başında: «TİP parlamentoda mutlaka temsil edilecektir.» dedi. —Se-çim bittikten sonra tasnif yapılırken Ambarlı da büyük bir patlama olmuş ve yangın çıkmıştır. Bütün Türkiye'de uzun süre elektrikler kesilmiştir.

8 - Haziran : Milletvekili Genel Seçimlerinin kesin sonuçları: CHP: 213, AP: 189, MSP: 24, MHP: 16, DP: 1, TBP: 0, TİP: 0, Bağımsız: 4.

10 - Haziran : Vatikan Büyükelçimiz Taha Carım öldürüldü.

12 - Haziran : Amerika'da yayınlanan The Christian Science Moni-tor adlı günlük gazetede yayınlanan bir haberde: «Türkiye'de 5 Hazi-ran seçimlerinden önce girilen bir «ihtilâl teşebbüsü» son anda Cum-hurbaşkanı Korutürk ve G. Kurmay Başkanı Sancar tarafından önlendi-ği ve emekliye sevk edilen Ersun'un MHP lideri Türkeş'in, Korgeneral M. Ögün'ün bu teşebbüsün liderleri arasında olduğu ve ayrıca 200 kadar subayın da göz altında tutulduğu» açıklanıyor.

14 - Haziran : İspanya'da 41 yıllık aradan sonra yapılacak ilk ge-nel seçimlere 156 parti katılıyor. —Yeni seçilen parlamenterler andıçtı. Demirel Hükümeti istifa etti.

15 - Haziran : Korutürk, Hükümeti kurma görevini CHP Genel Baş-kanı Ecevit'e verdi.

17 - Haziran : Ecevit, Erbakan'la görüştü. Erbakan, Ecevit'in des-tekleme ve ortaklık teklifini reddetti. —Ecevit'in azınlık Hükümeti kura-cağı bildiriliyor.

22 - Haziran : Ecevit Hükümeti, Cumhurbaşkanınca onaylandı.

25 - Haziran : TÖB-DER Genel Başkanı Gazioğlu, Dünya Öğretmen-leri Sendikaları Federasyonu Genel Kurul toplantısına katılmak üzere

Moskova'ya gitti. —Milliyetçi Cepheyi oluşturan partilerin liderleri, Ecevit Hükümetini «Çankaya Hükümeti» diye nitelediler. Ve «güven oyu» alamayacağını ileri sürdüler.

30 - Haziran : İspanya Komünist Partisi ile Sovyetler Birliği Komünist Partisi yetkilileri arasında «Avrupa Komünizmi» ile ilgili tartışmalar başladı ve bu tartışmalara diğer Komünist Partiler de katıldı.

1977 TEMMUZUNDAN KATKI

1 - Temmuz: Birinci ayını doldurmakta olan ve Maden-İş'in, MESS işyerlerinde sürdürmekte olduğu «grev»e, İşçi Sendikası yetkililerine göre 40 bin, Patron Sendikalarına göre ise 10 bin işçi katıldı.

3 - Temmuz : Millet Meclisinde yapılan «güven oylaması»nda Ecevit Hükümeti 217 oy aldı. Red oyları 229.

6 - Temmuz : Pakistan'da ordu yönetime el koydu. Başbakan Butto ve muhalefet liderleri tutuklandı.

7 - Temmuz : Ülkemizde bulunan Fransız Komünist Partisi mensubu «üç kişilik heyet» İstanbul'da bir basın toplantısı yaptılar. Toplantıda: «Yurdunuzdaki temaslarımız arasında İçişleri, eski Dışişleri, Senato Başkanı, AP adına Senatör K. İnönü ile, ayrıca resmi ve özel pek çok kuruluş ile görüştük ve bu görüşmelerden memnun kaldık» demişlerdir. Ayrıca «ilerici sendika temsilcileri ile de temas ettik. Bu arada Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesinin bir delegasyonu ile de görüştük.» demelerinden sonra bir gazeteci «Türkiye'de TKP temsilcilerinden kimlerle, nerede ve ne zaman görüştünüz?» şeklindeki bir sorusuna karşılık: «Gönül isterdi ki bu görüşme basın ve TV önünde yapılabilirdi. 141-142. maddeler kalktığı anda ancak sorunuzun cevabını verebiliriz.» demişlerdir. —Sovyet yetkililerinin seçim sonuçlarını dikkatle izledikleri ve «bir lider veya parti konusunda tercih yapmalarının sözkonusu olmadığını» ve buna «Türk ulusundan başka kimsenin karar veremeyeceğini» belirttikleri bildiriliyor.

8 - Temmuz : Grevde 38. gününü dolduran Maden-İş'in, MESS işyerlerinde sürdürdüğü grev dolayısıyla üye işçilere «hiç ödeme yapılmadığı» işçiler tarafından açıklandı.

13 - Temmuz : Türk-İş Başkanı Halil Tunç, 2. MC Hükümetine karşı «Genel Grev» uygulaması yapılacağını ve bunun için «senatörlükten istifa» edeceğini açıkladı.

19 - Temmuz : Ücretlerini alamayan Dört Yol Çay Fabrikası'nın 3000 işçisi fabrikayı İŞGAL etmişlerdir. Daha sonra polis işçileri zorla fabrikadan atmıştır.

21 - Temmuz : Ereğli Demir Çelik'te Toplu Sözleşme uyuşmazlığı nedeniyle 6800 işçi «grev» kararı aldı. —CIA'nın «iz bırakmadan adam öldürme metotları olduğu» açıklandı.

25 - Temmuz : İzmir Devsan Meşrubat'ta çalışan işçilerden 5'inin patron tarafından gerekçesiz olarak işten atılmasını bütün işçiler protesto etmiştir. Patronun çağırdığı polislerle işçiler arasında taşlı sopalı çatışma çıkmıştır. 38 kişinin gözaltına alındığı bildiriliyor. —Tunceli YSE'de çalışan 189 işçi mevsimlik olarak çalıştırılmalarını protesto için BOYKOT yapmışlardır. —Malatya Sümerbank Fabrikasındaki grevde bulunan işçilere, yemek yardımı götüren köylüler saldırıya uğradı. Köylülerden biri bıçakla ağır yaralandı.

26 - Temmuz : Mareşal Tito, Yuoslavya'da halkı «milliyetçilik akımı»na karşı uyardı.

29 - Temmuz : DİSK Genel Başkanı Türkler: «Gericilik ve faşizm cephesine karşı Ulusal Demokratik Cephe (UDC) içinde birleşmek acil bir görevdir» dedi.

1977 AĞUSTOSUNDAN KATKI

3 - Ağustos : ABD'de 19 bin çelik işçisi ilk defa greve gidiyor.

5 - Ağustos : Maden-İş, MESS işyerlerindeki grevci işçilere 1000'er TL ödeme yaptı.

7 - Ağustos : Yedi aydır grevde bulunan Cizlaved Lastik Fabrikası işçileri, bu süre sonunda sendika tarafından yapılan «toplu sözleşme»yi protesto ederek «grev çadırları»ni yakmışlardır. Fabrika kapısında bir basın toplantısı düzenleyen işçiler: «Sapık ideolojileri uğruna işçileri sokağa döken DİSK yöneticileri, kendi çıkarları söz konusu olduğunda gözlerini kırpmadan biz işçileri işverene sattılar. Patronla işbirliği halinde olan sendika yöneticileri bizlere sıkılmadan «başınızın çaresine bakın» diyebilmiştir.» demişlerdir.

12 - Ağustos : İnsanlığın büyük müdafii, Türkiye'de Sosyalizmin yorulmaz savaşçısı, Büyük Türk Komünisti KERİM SADİ (A. Cerrahoğlu) ebediyete intikal etti.

18 - Ağustos : Meydan Larousse'de çalışan ve sendikalaşmak isteyen 17 işçi işten atıldı. Bütün işçiler olayı protesto etti. —Maden-İş, MESS'in 14 işyerinde daha anlaşmazlığa düşerek grev kararı aldı. Buna karşılık MESS'te lokavt uyguladı.

26 - Ağustos : ABD Türkiye Büyükelçiliği siyasi işler bürosu ikinci kâtibi Donald A. Roberts, bağımsız Milletvekili A. Zilan ve N. Yılmaz ile «özel görüşme» isteğinde bulunmuş, Milletvekilleri konuşmanın «basına açık» olmasını istemiş ve konuşma açık yapılmıştır. «Kimin tarafından görevlendirildiniz?» ve «Ne öğrenmek istiyorsunuz?» sorularını cevapsız bırakan Roberts, başka Milletvekilleri ile «özel» konuştuğunu, iki bağımsızın ise «açık» konuşma isteği üzerinde durmuş ve özellikle Doğu Anadolu ile ilgili çeşitli sorular yöneltmiştir.

28 - Ağustos: Moskova Radyosu, Türkiye'de legal Komünist Partisi kurulmasını istedi.

29 - Ağustos: CHP genel başkanı B. Ecevit DİSK'in yaptığı Ulusal Demokratik Cephe «UDC» çağrısına katılamıyacağını ve Cepheleşmenin yarar getirmeyeceğini açıkladı.

30 - Ağustos: Konya'da Devlete ait meraları işgal ettikleri gerekçesiyle 22 köylü göz altına alındı. Konya'nın Altıntekin bucağı ile Akköy arasında bulunan devlet meraları köylüler tarafından İŞGAL edilmiştir.

OKUYUCUNUN BİLGİSİNE...

Dergimiz ilk yayınına 1970 Eylül ayında başlamıştı. Dolayısıyla dergimizin yaşının -yıl sayısının- Eylül ayında değiştirilmesi gerekmekte idi.

Halbuki -büyük aradan sonra- yeniden çıkmaya başladığımız 1974. Aralık ayında bir yanlışlık olarak kapaktaki bant'a «yıl 4» basılmış ve ondan sonra da yıl sayısı, yıl başlarında değiştirilerek bu yanlışlık sürdürülmüştür.

Bu sayıdan itibaren bu yanlışlığı düzeltiyor ve dergimizin yıl sayısını Eylül aylarında değiştirmeye başlıyoruz.

Mehmet YAVUZ

Sahibi: A. E. Güran: Yazı İşleri Sorumlusu: Mehmet Yavuz, Aylık Siyasi Dergi - Her ayın ilk haftasında çıkar - İlân kabul etmez - Yazışma adresi: Divanyolu Hacı Tahsin Bey Sokak No. 5 Sultanahmet/İSTANBUL
Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın geri verilmez - Yıllık Abone 50. — Altı Aylık 30. — TL.
Dizgi ve Baskı : ÜÇLER MATBAASI, İSTANBUL
Genel Dağıtım: Yazışma adresi.

BELGESEL
SOSYALİZM SERİSİ'nden
ÇIKAN KİTAPLAR :

- 1 — **AYDINLIK**
«Fevkalâde amele nüshaları»
- 2 — **TÜRKİYE**
HALK İŞTİRAKİYYUN FIRKASI
Yayın Organları I
- 3 — **YENİ DÜNYA**
Kuvvay-i Seyyare'den
Kuvvay-i Milliye'ye
- 4 — **ZİYA**
Bulgaristan Komünist Partisi
Türkçe Gazetesi